

Sygn. akt II C 1470/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Dubinowicz – Motyk

Protokolant: Ewa Lutka

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2019 roku na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie

przeciwko D. R.

o zapłatę kwoty 75 570,80zł

I utrzymuje w mocy wyrok zaoczny tut. Sądu z dnia 30 listopada 2018 roku w części zasądzonej kwotę 44 963,73zł (czterdzieści cztery tysiące dziewięćset sześćdziesiąt trzy złote siedemdziesiąt trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;

II uchyla wyrok zaoczny tut. Sądu z dnia 30 listopada 2018 roku w części zasądzonej kwotę 30 607,07zł (trzydzieści tysięcy sześćset siedem złotych siedem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 listopada 2017 roku i powództwo o zapłatę tej kwoty oddala;

III zasądza od D. R. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 3240zł (trzy tysiące dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV zasądza od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie na rzecz D. R. kwotę 2170zł (dwa tysiące sto siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

V nakazuje pobrać od pozwanej D. R. na rzecz Skarbu Państwa – tut. Sądu kwotę 2273zł (dwa tysiące dwieście siedemdziesiąt trzy złote) tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu.

Sygn. akt II C 1470/17

UZASADNIENIE

W dniu 22 listopada 2017 roku Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie wniósł pozew przeciwko D. R., domagając się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej kwoty 75 570,80zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 9 maja 2014 roku sygn. I C 907/13 zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 28 stycznia 2015 roku sygn. IV Ca 1437/14 zasądzono od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie i od D. R. na rzecz I. P. kwotę 56 760,47zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, że zapłata tej kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego z obowiązku świadczenia na rzecz powódki do wysokości dokonanej zapłaty oraz

zasądzono od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie i od D. R. solidarnie na rzecz I. P. kwotę 7038,20zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W dniu 26 lutego 2015 roku Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w W. zapłacił na rzecz I. P. kwotę 56 760,47zł tytułem odszkodowania zasądzonego w/w wyrokiem, kwotę 19 440,07zł tytułem odsetek od kwoty odszkodowania należnych za okres od dnia 15 czerwca 2012 roku oraz koszty procesu, w tym kwotę 7038,20zł. Strona powodowa akcentowała, iż skoro to ona uiszczała w całości należności zasądzone na rzecz I. P., za zapłatę których była odpowiedzialna in solidum i solidarnie z D. R., pozwana D. R. jest zobowiązana do zwrotu na jej rzecz połowy należności uiszczonych tytułem odsetek i połowy należności uiszczonych tytułem zwrotu kosztów procesu, zgodnie z art. 376§1 zd. 2 kc oraz całej należności uiszczonych tytułem odszkodowania, zgodnie z art. 405 kc. Strona powodowa wyjaśniła także, że na żadaną kwotę 75 570,80zł składają się: - kwota 56 760,47zł z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia kosztem powoda, - kwota 9720,03zł z tytułu zwrotu na podstawie art. 376§1 kc połowy odsetek ustawowych zasądzonych wyrokiem wydanym w sprawie IV Ca 1437/14 tut. Sądu za okres od 15 czerwca 2012 roku do 26 lutego 2015 roku, - kwota 3519,10zł z tytułu zwrotu na podstawie art. 376§1 kc połowy kosztów procesu zasądzonych wyrokiem wydanym w sprawie IV Ca 1437/14 tut. Sądu, - kwota 5571,20zł z tytułu odsetek za opóźnienie w zapłacie w/w należności naliczonych za okres od 29 września 2016 roku do dnia wniesienia pozwu. (k.2-11)

Wyrokiem zaocznym z dnia 30 listopada 2018 roku tut. Sąd zasądził od D. R. na rzecz Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie kwotę 75 570,80zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 listopada 2017 roku do dnia zapłaty, zasądził od D. R. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5400zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, nakazał pobrać od D. R. na rzecz Skarbu Państwa – tut. Sądu kwotę 3788zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i nadał rygor natychmiastowej wykonalności wyrokowi w punkcie 1. (k.108)

D. R. wniosła sprzeciw od wydanego w sprawie wyroku zaocznego, zaskarżając go w całości i domagając się uchylecia wyroku i oddalenia powództwa oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana przeczyła temu, iż rozliczenia stron jako współpозwanych w sprawie IV Ca 1437/14 tut. Sądu powinny odbywać się na zasadach rozliczeń regresowych właściwych dla dłużników solidarnych. Podkreślała, że w w/w sprawie to Skarb Państwa a nie pozwana ponosił odpowiedzialność na zasadzie winy, a odpowiednie zastosowanie art. 441§3 kc powinno skutkować przyjęciem, że roszczenie regresowe Skarbu Państwa wobec pozwanej nie powstało. (k.117-119)

Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie wnosił o utrzymanie w mocy wyroku zaocznego z dnia 30 listopada 2018 roku i zasądzenie od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych. Strona powodowa wywodziła, że podstawą roszczenia regresowego dochodzonego w niniejszej sprawie są przepisy art. 405 kc, jak również art. 441§2 kc oraz art. 376§1 kc. (k.143-148)

Do chwili zamknięcia rozprawy strony podtrzymywały swoje stanowiska. (k.152)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie pod sygnaturą VII GNc 3261/07 toczyło się postępowanie z powództwa D. R. przeciwko I. P.. Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 listopada 2007 roku Sąd nakazał I. P. aby zapłaciła D. R. kwotę 50 000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2007 roku do dnia zapłaty i kwotę 3042zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Pomimo nieprawidłowego awizowania przesyłki sądowej do I. P. zawierającej odpis w/w nakazu zapłaty, uznano korespondencję za prawidłowo doręczoną, stwierdzono prawomocność nakazu zapłaty oraz nadano mu klauzulę wykonalności.

Na wniosek D. R. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie M. M. wszczął w dniu 8 lutego 2008 roku na podstawie powyższego nakazu postępowanie egzekucyjne przeciwko I. P. pod sygn. Km 360/08. W jego toku I. P. dokonała wpłaty kwoty 10 000zł, z której 8496zł przekazano D. R., a kwotę 1504zł przekazano na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego.

Na wniosek D. R. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie K. S. wszczął w dniu 8 kwietnia 2008 roku na podstawie powyższego nakazu postępowanie egzekucyjne przeciwko I. P. pod sygn. Km 185/08. W jego toku I. P. dokonała wpłaty kwoty 57 260zł, z której 48 264,47zł przekazano D. R., a kwotę 8995,53zł przekazano na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego.

Po powzięciu w toku postępowania egzekucyjnego informacji o wydaniu w sprawie VII GNc 3261/07 Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w W. nakazu zapłaty, I. P. wniosła zażalenie na postanowienie o nadaniu nakazowi klauzuli wykonalności oraz sprzeciwi od nakazu zapłaty. Postanowieniem z dnia 27 marca 2008 roku Sąd odrzucił zażalenie i odrzucił sprzeciwi od nakazu zapłaty. Postanowieniem z dnia 9 lipca 2008 roku, wydanym na skutek zażalenia I. P., Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie uchylił postanowienie o odrzuceniu sprzeciwu, wskazując w uzasadnieniu iż nie doszło do skutecznego doręczenia odpisu nakazu zapłaty I. P.. Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2008 roku, wydanym na skutek zażalenia I. P., Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie uchylił postanowienie o odrzuceniu zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności. Kolejno, postanowieniem z dnia 27 października 2009 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie odrzucił sprzeciwi od nakazu zapłaty jako spóźniony i oddalił skargę I. P. na nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty. Po ponownym wniesieniu zażalenia, postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2010 roku Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie uchylił postanowienie o odrzuceniu sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Po merytorycznym rozpoznaniu żądania D. R. przeciwko I. P. o zapłatę kwoty 50 000zł, wyrokiem z dnia 28 marca 2011 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie sygn. VII GC 830/10 uwzględnił powództwo. Na skutek apelacji I. P., Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 9 lutego 2012 roku zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

Po wydaniu w/w wyroku, pismem z dnia 24 lutego 2012 roku I. P. wezwała D. R. do zwrotu wyegzekwowanych na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie sygn. VII GNc 3261/07 kwot: 8 496zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 kwietnia 2008 roku do dnia zapłaty i 48 137,78zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 kwietnia 2008 roku do dnia zapłaty, wskazując że roszczenie o ich zapłatę zostało prawomocnie oddalone. Pismem z dnia 25 maja 2012 roku I. P. wezwała Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie do zapłaty tytułem odszkodowania kwoty 10 000zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 kwietnia 2008 roku i kwoty 57 260zł z odsetkami ustawowymi od dnia 11 kwietnia 2007 roku, wskazując że poniosła szkodę tej wysokości, stanowiącą sumę wyegzekwowanych od niej kwot, na skutek niezgodnego z prawem działania Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie przy rozpoznawaniu sprawy VII GNc 3261/07.

Wobec bezskuteczności w/w żądań, I. P. wniosła pozew przeciwko D. R. i Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 9 maja 2014 roku sygn. I C 907/13, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 28 stycznia 2015 roku sygn. IV Ca 1437/14 zasądzono od D. R. oraz Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie na rzecz I. P. kwotę 56 760,47zł z ustawowymi odsetkami od 15 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty, z tym, że zapłata tej kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego z obowiązku świadczenia na rzecz powódki do wysokości dokonanej zapłaty oraz dodatkowo od D. R. odsetki ustawowe od kwoty 56 760,47zł od dnia 9 lutego 2012 roku do dnia 14 czerwca 2012 roku (punkt 1), zasądzono od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie na rzecz I. P. kwotę 10 499,53zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 1504zł od 8 kwietnia 2008 roku do dnia zapłaty i od kwoty 8995,53zł od 10 kwietnia 2008 roku do dnia zapłaty (punkt 2), oddalono powództwo w pozostałym zakresie (punkt 3) oraz zasądzono solidarnie od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie i D. R. na rzecz I. P. kwotę 7038,20zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a także od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie kwotę 3035,49zł (punkt 4). Dowody: wyrok z uzasadnieniem w sprawie I C 907/13 i wyrok z uzasadnieniem w sprawie IV Ca 1437/14 (k., 144-145 i 151-167, 337-338 i 345-359 dołączonych akt I C 907/13 Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim)

Pismem z dnia 3 lutego 2015 roku I. P. wezwała Skarb Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w W. do zapłaty kwoty 56 760,47zł z odsetkami od dnia 15 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwot 10 073,69zł i 4639zł tytułem kosztów procesu za obie instancje, zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 28 stycznia 2015 roku sygn. IV Ca 1437/14.

W dniu 26 lutego 2015 roku Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie zapłacił na rzecz I. P. kwoty: 56 760,47zł jako zasądzone w/w wyrokiem odszkodowanie, 19 440,07zł jako zasądzone w/w wyrokiem odsetki za opóźnienie w zapłacie odszkodowania i 14 712,69zł jako zwrot kosztów procesu. Dowody: wezwanie do zapłaty (k.63), potwierdzenia przelewów (k.64-66)

Pismem z dnia 26 sierpnia 2016 roku Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie wezwał D. R. do zapłaty łącznej kwoty 90 913,23zł w terminie 14 dni od otrzymania wezwania, wskazując iż kwotę tę w dniu 26 lutego 2015 roku wypłacił na rzecz I. P. realizując wyrok w sprawie IV Ca 1437/14 Sądu Okręgowego Warszawa – Praga. Pismo to, mimo dwukrotnego awizowania, nie zostało odebrane przez D. R. i zwrócono je 16 września 2016 roku do nadawcy. Dowód: przedsądowe wezwania do zapłaty (k.12-14)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo uzasadnione.

Jest niesporne, że Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie uiścił na rzecz I. P. należności w łącznej kwocie 83 238,74zł, za zapłatę których był odpowiedzialny in solidum (co do kwoty 76 200,54zł) lub solidarnie (co do kwoty 7038,20zł) z D. R., zgodnie z wyrokiem wydanym w sprawie IV Ca 1437/14 tut. Sądu. Wymaga zaznaczenia, że Sąd rozpoznający niniejszą sprawę jest związany treścią powyższego rozstrzygnięcia z mocy art. 365§1 kpc.

Tym samym, wobec rozstrzygnięcia, iż za zapłatę kwoty 7038,20zł, stanowiącej zobowiązanie do zwrotu kosztów procesu, strony odpowiadały solidarnie oraz wobec ustalenia, że należność tę na rzecz I. P. uiścił wyłącznie powodowy Skarb Państwa, jako podstawę rozliczeń stron Sąd przyjął art. 376§1 zd. 2 kc. Bezsporne było przy tym, że stron nie łączył stosunek prawny normujący zasady zwrotu owego świadczenia. Zgodnie z przywołanym przepisem, Skarb Państwa był więc uprawniony do żądania zwrotu świadczenia w częściach równych – w realiach niniejszej sprawy czyniło to zasadnym żądanie zasądzenia kwoty 3 519,10zł.

Natomiast za zapłatę kwoty 76 200,54zł (tj. 56 760,47zł i odsetki od niej za okres od 15 czerwca 2012 roku do 26 lutego 2015 roku) D. R. i Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie byli odpowiedzialni wobec I. P. in solidum. Sytuacja istnienia wielości podmiotów zobowiązanych do spełnienia całości świadczenia na rzecz określonej osoby, przy jednoczesnym braku podstaw do przyjęcia solidarnego charakteru ich odpowiedzialności oraz uprawnieniu wierzyciela do otrzymania tylko jednego świadczenia, jest od dawna ujmowana w nauce prawa jako źródło powstania zobowiązania in solidum. Zagadnienie istnienia roszczeń regresowych pomiędzy podmiotami odpowiadającymi in solidum było sporne w orzecznictwie. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę przychyliła się do poglądu, że dopuszczalne jest stosowanie do rozliczeń między współodpowiedzialnymi in solidum w drodze analogii tych przepisów o solidarności, które odpowiadają celowi i charakterowi danego stosunku prawnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1997 roku sygn. III CZP 34/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1968 roku sygn. II CR 409/68, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1975 roku sygn. III CZP 6/75, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 1983 roku sygn. III CZP 53/83).

Lektura uzasadnienia wyroku wydanego w sprawie toczącej się z powództwa I. P. przeciwko D. R. i Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie uzasadnia ustalenie, że kwota 56 760,47zł wraz z ustawowymi odsetkami od 15 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty została zasądzona od D. R. na podstawie art. 405 kc tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia (tj. kwoty wyegzekwowanej od I. P. na podstawie błędnie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nakazu zapłaty, który stracił moc na skutek wniesienia sprzeciwu i finalnego

braku tytułu wykonawczego) oraz że tożsama kwota została zasądzona od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie na podstawie art. 417§1 kc tytułem odszkodowania za sprzeczne z prawem czynności podejmowane w sprawie VII GNc 3261/07 polegające na wydaniu tytułu wykonawczego, które umożliwiły wszczęcie postępowań egzekucyjnych przeciwko I. P. i wyegzekwowanie nieistniejącej należności w kwocie 56 760,47zł. Oznacza to, że odpowiedzialność obu stron wobec I. P. wynikała z prawa cywilnego, choć z różnych tytułów prawnych – deliktu i bezpodstawnego wzbogacenia. Skoro powód odpowiadał wobec I. P. z tytułu deliktu i tylko on spełnił całość świadczenia na rzecz I. P., uzasadnione staje się analogiczne stosowanie art. 441§2 kc, nie zaś przywoływanego przez powoda art. 376 kc. Istotne jest przy tym, że odpowiedzialność deliktowa Skarbu Państwa wobec I. P. nie była uzależniona od winy, a jedynie od niezgodnego z prawem działania przy wykonywaniu władzy publicznej. Podobnie, odpowiedzialność D. R. wobec I. P. nie była uzależniona od winy, a jedynie od faktu uzyskania bez podstawy prawnej korzyści majątkowej. Wyklucza to odpowiednie stosowanie art. 441§3 kc i czyni niezasadnymi twierdzenia pozwanej, iż nie powstało roszczenie zwrotne Skarbu Państwa wobec niej po zapłacie kwoty 76 200,54zł, za zapłatę której odpowiadały obie strony in solidum.

Stosownie do art. 441§2 kc jeżeli szkoda była wynikiem działania lub zaniechania kilku osób, ten, kto szkodę naprawił, może żądać od pozostałych zwrotu odpowiedniej części zależnie od okoliczności, a zwłaszcza od winy danej osoby oraz od stopnia, w jakim przyczyniła się do powstania szkody. W ocenie Sądu odpowiednie zastosowanie tego przepisu nakazuje ustalenie w jakim stopniu powód i pozwana przyczynili się do powstania uszczerbku w majątku I. P.. Sąd uważa, że stopień ten był zbliżony. Mianowicie, D. R. zdecydowała się na kontynuowanie postępowania egzekucyjnego przeciwko I. P. na podstawie wydanego przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie tytułu wykonawczego w sprawie VII GNc 3261/07 mimo świadomości, że pozwana zaskarża nakaz zapłaty wydany w tej sprawie i postanowienie o nadaniu mu klauzuli wykonalności (tj. mimo otrzymania odpisów nieprawomocnych postanowień z dnia 27 marca 2008 roku o odrzuceniu sprzeciwu od nakazu zapłaty i odrzuceniu zażalenia). Pozwana nie zwróciła I. P. wyegzekwowanych od niej kwot ani po przesądzeniu utraty mocy przez nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wydany w sprawie VII GNc 3261/07 i skierowaniu sprawy na rozprawę, ani po prawomocnym oddaleniu jej powództwa przeciwko I. P., ani po wezwaniu do zapłaty z dnia 24 lutego 2012 roku. Natomiast Skarb Państwa nie tylko sprzecznie z przepisami prawa wydał D. R. tytuł wykonawczy przeciwko I. P. w sprawie VII GNc 3261/07, ale i przez kolejne trzy lata obstawał przy swoim błędnym stanowisku co do prawomocności nakazu zapłaty wydanego w sprawie VII GNc 3261/07. Znaczące jest, że strona powodowa mogła przeciwdziałać powstaniu znacznej części szkody doznanej przez I. P., tj. wyegzekwowaniu w kwietniu 2008 roku kwoty 57 260zł (z której 48 264,47zł przekazano D. R., a kwotę 8995,53zł przekazano na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego), jako że wszczęcie drugiej części postępowania egzekucyjnego byłoby niemożliwe gdyby w dniu 27 marca 2008 roku nie wydano błędnych postanowień o odrzuceniu skargi I. P. na postanowienie o nadaniu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności i odrzuceniu sprzeciwu I. P. od nakazu zapłaty. W konsekwencji, zbliżony stopień przyczynienia się stron do poniesienia przez I. P. szkody skłonił Sąd do uznania, że powodowy Skarb Państwa może zasadnie domagać się od pozwanej D. R. połowy uiszczzonego przez siebie na rzecz I. P. odszkodowania na podstawie odpowiednio zastosowanego art. 441§2 kc. Powyższe skutkowało uwzględnieniem powództwa o zapłatę kwoty 38 100,26zł (połowy z kwoty 56 760,47zł, uiszczonej tytułem odszkodowania i kwoty 9720,03zł, stanowiącej 1/2 uiszczonych odsetek za opóźnienie w zapłacie odszkodowania).

Sąd stoi na stanowisku, iż pozwana nie została wzbogacona kosztem powoda poprzez dokonanie przez powoda zapłaty kwoty 56 760,47zł i żądanie zapłaty tej kwoty nie może znajdować uzasadnienia w treści art. 405 kc. Stosownie do art. 405 kc kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Strona powodowa upatrywała źródła bezpodstawnego wzbogacenia pozwanej w tym, iż to powód wykonał w całości wyrok tut. Sądu wydany w sprawie IV Ca 1437/14 i zapłacił na rzecz I. P. odszkodowanie w wysokości 56 760,47zł, czym zmniejszył swe aktywa majątkowe, a jednocześnie pozwana zaoszczędziła takiego samego wydatku, do którego też była zobowiązana i którego to obowiązku uniknęła na skutek dokonania zapłaty przez powoda (k.9 i 145). Zdaniem Sądu, uiszczając na rzecz I. P. kwotę 56 760,47zł Skarb Państwa wykonywał swe własne zobowiązanie do zapłaty odszkodowania, stwierdzone prawomocnym wyrokiem wydanym w sprawie IV Ca 1437/14, nie zaś wykonywał „zastępczo” zobowiązanie D. R. wobec I. P.. Nie

można więc mówić o braku podstawy prawnej do przesunięcia majątkowego polegającego na wydatkowaniu przez Skarb Państwa kwoty 56 760,47zł, skoro było nią orzeczenie sądowe. To, iż I. P. mogła żądać zapłaty kwoty 56 760,47zł albo od Skarbu Państwa tytułem odszkodowania albo od D. R. tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, a więc że zaspokojenia roszczenia I. P. przez powoda lub pozwaną zwalniało drugą ze stron z jej zobowiązania, jest istotą odpowiedzialności in solidum, a jej realizacja nie świadczy o bezpodstawnym uzyskaniu korzyści majątkowej przez współodpowiedzialnego, który nie dokonał zapłaty na rzecz wierzyciela. Rozliczenia te mogą się dokonywać, jak wyżej wskazano, w drodze roszczeń regresowych.

Konkludując, Sąd potraktował za uzasadnione żądanie zasądzenia kwoty 3 519,10zł na podstawie art. 376§1 zd. 2 kc oraz kwoty 38 100,26zł na podstawie odpowiednio stosowanego art. 441§2 kc, tj. łącznie kwoty 41 619,36zł. Stosownie do art. 481§1 i 2 kc usprawiedliwione było także żądanie zasądzenia skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłaty owej kwoty za okres od wezwania pozwanej do zapłaty (29 września 2016 roku) do wniesienia pozwu (22 listopada 2017 roku), tj. co do kwoty 3344,37zł. Przywołany art. 481 kc i art. 482§1 kc uzasadniały zasądzenie odsetek za opóźnienie od łącznej kwoty 44 963,73zł za okres od wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nieuzasadnione okazało się natomiast żądanie zasądzenia kwoty 28 380,23zł (równowartości połowy uiszczonego odszkodowania) i kwoty 2226,83zł tytułem skapitalizowanych na dzień wniesienia pozwu odsetek za opóźnienie w zapłacie roszczeń regresowych. Tak argumentując, na podstawie art. 347 kpc w punkcie I sentencji wyroku Sąd utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 30 listopada 2018 roku w części zasądzającej kwotę 44 963,73zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 listopada 2017 roku do dnia zapłaty oraz w punkcie II sentencji wyroku uchylił wyrok zaoczny z dnia 30 listopada 2018 roku w części zasądzającej kwotę 30 607,07zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 listopada 2017 roku do dnia zapłaty.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu jest art. 98§1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc i art. 100 kpc oraz art. 348 kpc. Porównanie kwoty żądanej przez powoda z kwotą, co do której powództwo zostało uwzględnione uzasadnia przyjęcie, że strona powodowa jest stroną wygrywającą sprawę w 60%. Na poniesione przez stronę powodową koszty procesu składa się jedynie wynagrodzenie za zastępstwo procesowe wykonywane przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w kwocie 3240zł (60% z 5400zł). Uwzględniając dyspozycję art. 32 ust.3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 roku o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Sąd rozstrzygnął jak w punkcie III sentencji wyroku. Stosownie do art. 98§1 i 3 kpc i art. 100 kpc oraz art. 32 ust.1 ustawy o Prokuraturii Generalnej (...), Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2170zł, stanowiącą równowartość 40% poniesionych przez pozwaną kosztów zastępstwa procesowego. Koszty sprzeciwu od wyroku zaocznego obowiązana była ponieść pozwana, zgodnie z art. 348 kpc.

Stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i art. 100 kpc Sąd nakazał w punkcie IV sentencji wyroku pobrać od pozwanej kwotę 2273zł, stanowiącą równowartość 60% nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której strona powodowa była zwolniona.